

DUMINICA APOSTOLULUI TOMA LA PATRIARHIE

Duminică, 10/23 aprilie 2023, a fost sărbătorită de Patriarhie Duminica lui Toma, pomenirea faptului că Domnul, în a opta zi după Învierea Sa, S-a arătat din nou ucenicilor, în timp ce aceștia erau adunați în foișor, stând cu ușile închise, când și Toma era cu ei și i-a spus lui Toma: „Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele și adu mâna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios ci credincios”, „Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut” (Ioan 20, 27-29).

Acest eveniment a fost sărbătorit prin Vecernie în catoliconul Bisericii Învierii și prin Sfânta Liturghie dimineața în Sfântul și de viață făcătorul Mormânt, condusă de IPS Mitropolit Isihie al Kapitoliaidei, avându-i drept împreună-slujitori pe ÎPS Mitropolit Ioanichie de Muntenegru și ÎPS Arhiepiscop Macarie al Qatar, ieromonahi și diaconi aghiotafiți. Răspunsurile la strană au fost date de ÎPS Arhiepiscop Aristovul al Madabei și de Ierodiaconul Simeon. La slujbă au participat Consulul General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras și doamna consul Christina Zacharioudaki și familiile lor, precum și pelerinii aflați în vizită de Paște.

După încheierea Sfintei Liturghii a Învierii, soborul arhieresc s-a întors la Patriarhie, unde Preasfinția Sa i-a primit pe pelerini.

Evenimentul atingerii lui Hristos de către Toma a fost sărbătorit astăzi și în orașul Cana Galileii, în conformitate cu Status Quo-ul Comunității din acest oraș, după binecuvântarea căsătoriei de către Domnul și transformarea apei în vin. Evanghelistul Ioan menționează primul dintre aceste semne ale Domnului (Ioan 2, 1-11) în Evanghelia sa, ale

cărei pasaje se citesc în duminicile de după Sfintele Paști și până la Rusalii.

Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil, după ce a fost primit de către cercetași, a oficiat această slujbă, avându-i drept împreună-slujitori pe ÎPS Mitropolit Chiriac al Nazaretului și ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, Arhimandritul Benedict, egumenul de la Cana, Arhimandritul Nectarie, Părintele Kamarasis și preoții ruși din Galileea, Arhidiaconul Marcu, Ierodiaconul Evloghie și alții.

În fața poporului adunat, Preafericirea Sa a propovăduit cuvântul dumnezeiesc după cum urmează:

„Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră stearpă făcută cu minuni, ci din izvorul nestricăciunii, cel izvorât din mormântul lui Hristos, întru care ne întărim”, cântă Sfântul Ioan Damaschin.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos Care a răbdat Crucea și a zdrobit moartea și a înviat din morți, ne-a adunat pe toți în acest sfânt loc biblic, Cana Galileei, ca să prăznuim pascal arătarea slavei Sale prin minuni, dar și inaugurarea sărbătorii Învierii lui Hristos și atingerea Lui de către Apostolul Toma.

Învierea lui Hristos constituie piatra de temelie a credinței noastre creștine, potrivit mărturiei Apostolului Pavel: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră” (1 Corinteni 15, 14). În plus, Învierea lui Hristos este adevărul, adică răspunsul la întrebarea lui Pilat: „Ce este adevărul?” (Ioan 18, 38). Această mărturisire a propovăduit-o cu îndrăzneală Domnul Însuși spunând: „Eu sunt calea și adevărul” (Ioan 14, 6), „Eu sunt Învierea și viața” (Ioan 11, 25).

Această mărturisire a întărit-o Hristos prin multe arătări ale Sale înaintea Sfinților Săi ucenici după Învierea Sa, după cum

mărturisește Evanghelistul Luca în Faptele Apostolilor: „S-a înfățișat pe Sine viu [Apostolilor], după Patima Sa, prin mult semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre Împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 1, 3).

Prezența lui Hristos împreună cu noi o avem și noi, iubiții mei frați, prin trupul Său teandric, adică Biserica, al cărei cap este (Cf. Coloseni 1, 18), potrivit dumnezeiescului Pavel. Aceasta înseamnă că Hristos Însuși ne cheamă să ne apropiem și să atingem trupul Lui, ca un alt Toma, prin participarea noastră la taina „binecuvântării tainice”, adică a Sfintei Euharistii, după cum învață Sfântul Chiril al Alexandriei spunând foarte grăitor: „Vine și ni se arată tuturor Hristos văzut și nevăzut. Nevăzut ca Dumnezeu și văzut în trup iarăși. Îngăduie și ne dă să atingem sfântul Lui trup. Ne apropiem prin harul lui Dumnezeu de împărtășirea cu binecuvântarea tainică primind în mâini pe Hristos pentru ca și noi să credem cu tărie că a ridicat cu adevărat același templu [adică trupul Lui]”.

Cu alte cuvinte, Împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos este mărturisire a Învierii lui Hristos Care a zis: „Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Căci trupul Meu este adevărată mâncare și sângele Meu adevărată băutură. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el”. (Ioan 6, 54-56).

Sângele lui Hristos este băutura nouă pe care suntem chemați de către înmograf să o bem. Această băutură izvorăște din Mormântul lui Hristos, este sângele lui Hristos „care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor” (Matei 26, 28). Explicând însemnătatea trupului și a sângelui lui Hristos, Sfântul Andrei Criteanul spune: „Trupul și sângele Tău, răstignindu-Te pentru toți, le-ai dat, Cuvinte. Trupul ca să mă zidești din nou, iar sângele ca să mă speli. Duhul l-ai dat ca să mă duci, Hristoase, Părintelui Tău”.

„Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileei și Și-a arătat slava Sa; și ucenicii Săi au crezut în El” (Ioan 2, 11). După cum știm, două sunt minunile pe care le-a făcut Iisus aici, în Cana Galileei. Pe de o parte a sfințit și a binecuvântat nunta prin prezența Sa. „Nunta cinstită a fost sfințită și blestemul împotriva femeii îndepărtat”, spune Sfântul Chiril al Alexandriei. Pe de altă parte, apa a fost transformată în vin, prin puterea negrăită a lui Hristos: „Prin putere negrăită, apa s-a transformat în vin. Căci ce poate fi cu anevoie Celui Care toate le poate?”, spune Sfântul Chiril.

Potrivit Sfântului Clement al Alexandriei, vinul de la nunta din Cana simbolizează sângele lui Hristos. „Scriptura a numit vin simbolul tainic al sângelui sfânt. Faptul că era vin apa pe care a binecuvântat-o, l-a arătat zicând ucenicilor: „Nu voi mai bea de acum din acest rod al viței până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, în Împărăția Tatălui Meu” (Matei 26, 29).

Cu alte cuvinte, ucenicii Domnului și toți cei care cred în El se vor împărtăși de bucuria Lui, iar El de bucuria ucenicilor Lui în Împărăția Tatălui Său.

„Consumarea vinului nu împlinește doar o nevoie, ci oferă și simțurilor o plăcere variată. După învierea din morți, a fost anulată stricăciunea trupurilor omenești și însăși firea lucrurilor va fi înnoită, așa încât și această bucurie a noastră să fie nouă, pentru că Mântuitorul nostru al tuturor, Iisus Hristos, aduce în sufletele celor care Îl cinstesc bucuria Sa proprie, înnăscută”, spune Sfântul Amonie.

Tocmai această „bucurie proprie, înnăscută” a Mântuitorului nostru Iisus Hristos suntem chemați și noi, iubiții mei frați, să o așezăm în inimile noastre în această perioadă a Învierii lui Hristos, ascultând de îndemnul Născătoarei de Dumnezeu: „Faceți orice vă va spune” (Ioan 2, 5). Și aceasta pentru că Hristos cel înviat este Cel „întru Care ne întărim”, potrivit

imnograful Ioan Damaschin care invocă Sfânta Scriptură, unde se spune: „Întăritu-s-a inima mea întru Domnul” (1 Regi 2,1). Întărirea noastră nu este altceva decât credința noastră în Hristos cel înviat (Cf. Coloseni 2,5), dar și Împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos Care ne cheamă pe toți prin imnograful care exclamă: „Veniți, din rodul cel nou al viței, al dumnezeieștii veselii, în ziua cea vestită a Învierii, Împărăției lui Hristos să ne împărtășim, lăudându-L pe Dânsul ca pe un Dumnezeu în veci”. Amin. Hristos a înviat!

După Sfânta Liturghie, s-a săvârșit procesiunea prin înconjurarea Bisericii de trei ori, la care au participat cu bucurie și rugăciune mulțime de credincioși. Apoi s-a oferit masa în cadrul căreia Preafericirea sa a rostit din nou o cuvântare:

„Această aleasă și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor este și sărbătoarea sărbătorilor, întru care binecuvântăm pe Hristos în veci”, cântă Sfântul Ioan Damaschin.

Stimate Președinte și cinstiți membrii ai Consiliului Bisericesc,

Preasfințiți Arhierei,

Preacuvioase Părinte Egumen Benedict,

Iubiți frați în Hristos și comeseni,

Sărbătoarea sărbătorilor, împărăteasă și doamnă, sărbătoarea Paștilor ne-a adunat și în acest an în orașul istoric și biblic Cana ca să prăznuim arătarea slavei lui Hristos prin începutul minunilor pe care l-a făcut în acest sfânt loc.

Prezența activă și neîntreruptă de-a lungul veacurilor a Bisericii Ierusalimului, adică a Patriarhiei Elino-ortodoxe a Ierusalimului, este mărturisită și de prezența vie a comunității Creștine de aici care propovăduiește principiile

și valorile etice ale iubirii față de ceilalți, chiar și față de vrăjmași, ale păcii, împăcării și ale buneii conviețuirii cu toți oamenii și cu comunitățile religioase care trăiesc aici. „Iată acum, ce este bun și ce este frumos, decât numai a locui frații împreună” (Psalmul 132, 1), exclamă Psalmistul.

Acest mesaj se adresează întregii lumi, pentru că orașul Cana și locuitorii lui sunt strâns legați de marea taină a nunții pe care a binecuvântat-o Domnul nostru Iisus Hristos, dar și de puterea dumnezeiască prin care a transformat apa în vin.

Cana Galileei, ca loc biblic de pelerinaj, atrage zeci de mii de vizitatori și pelerini și constituie un izvor de binecuvântare, nădejde, întărire, dar și de odihnă. „Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi” (Matei 11, 28), spune Domnul.

Această experiență am trăit-o și noi în timpul binecuvântatei noastre slujiri ca Egumen și smerit păstor duhovnicesc al locuitorilor din Cana în general și al evlavioșilor noștri credincioși în special.

De aceea faptul de a petrece împreună cu voi această sărbătoare pascală are o deosebită însemnătate, care se referă la unitatea credincioșilor Creștini și a Patriarhiei, potrivit îndemnului dumnezeiescului Pavel care spune: „Siliți-vă să păziți unitatea Duhului întru legătura păcii” (Efeseni 4, 3).

Îndemnul lui Pavel se referă la puterea prezenței Creștinilor din Țara Sfântă și, bineînțeles, în acest pământ binecuvântat al Canei Galileei. „Avem Mijlocitor către Tatăl pe Iisus Hristos cel drept” (1 Ioan 2,1). Acest Mijlocitor este Duhul Sfânt care ține întreaga Biserică (Cf. Matei 16, 18) și, mai ales, Sfânta Biserică a Ierusalimului. Amin. Hristos a înviat!

La final, Preafericirea sa a efectuat o vizită pastorală la membrii ai comunității căreia cu devotament i-a slujit în trecut, ca Egumen Arhimandrit.

Din partea Secretariatului General